

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2018

**Terveet
elintavat**

Työllistyminen

**Turvallinen
Kuopio**

**Osallistuva ja
vaikuttava
kuntalainen**

**Varhainen
tuki**

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2018

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveystieteiden laissa velvoitetaan kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Mihin suuntaan
hyvinvointitavoitteissa on
edetty vuonna 2018?

TERVEET ELINTAVAT

TAVOITTEET

- ❖ Kuopiossa on terveellinen ja aktiivisuuteen kannustava ympäristö.
- ❖ Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät: nuoret, erityisesti ammatillisten oppilaitosten, työikäiset ja ikäihmiset
- ❖ Lapset ja nuoret liikkuvat vähintään suositusten mukaisesti.
- ❖ Edistetään lasten ja nuorten hyvää ravitsemusta sekä ruokakasvatusta ja ennaltaehkäistään ylipainoa.
- ❖ Nuoret kokevat terveydentilansa hyväksi (erityisesti ammatillisten oppilaitosten nuorten parissa määrä lisääntyy).
- ❖ Työikäiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi (tuki- ja liikuntaelinsairaudet, liian vähäinen liikunta)
- ❖ Työikäiset syövät säännöllisesti ja monipuolisesti.
- ❖ Edistetään ikäihmisten hyvää ravitsemusta ja ehkäistään aliravitsemusta.
- ❖ Kuopiossa ikäihmiset ovat aktiivisia ja toimintakykyisiä.
- ❖ Ikäihmiset kokevat terveytensä hyväksi.

Plussat

- ❖ Kuopiossa on asukkaita aktiivisuuteen kannustava, terveellinen ja viihtyisä ympäristö
- ❖ Liikuntapaikkoja on runsaasti suhteessa asukasmäärään.
- ❖ Kunnan terveyden edistäminen liikunnan osa-alueella on parantunut.
- ❖ Liikunnan harrastaminen on lisääntynyt niin nuorten kuin työikäistenkin parissa.
- ❖ Nuorten humalajuominen ja tupakointi on vähentynyt.

Miinukset

- ✓ Vähän liikkuvia nuoria on huolestuttavan paljon. Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus kasvaa ikääntymisen myötä.
- ✓ Ylipainoisten nuorten määrä on lisääntynyt, erityisesti poikien parissa.
- ✓ Koululounas ei maistu yhtä usein kuin aikaisemmin.
- ✓ Ravitsemus- ja ruokakasvatus vaativat lisää huomiota.
- ✓ Nuuskan käyttäjien määrä on kasvussa.
- ✓ Ammatillisen oppilaitoksen nuorten päihteiden käyttö on huolestuttavaa.
- ✓ Huumeiden käyttö on lisääntynyt, erityisen huolestuttavaa alaikäisten parissa.
- ✓ Päihdepalveluiden asiakkaiden määrät ovat kasvaneet, erityisesti nuorten osuus.
- ✓ Mielenterveysongelmat ovat yhä haastavampia. Yhä useammin käydään avun piirissä. Mielenterveysongelmat johtavat yhä useammin työkyvyttömyyseläkkeelle. Mielenterveyspalvelut ovat tukossa, erityisesti nuorten palvelut.

150

sähköavusteista
kaupunkipyörää

TURVALLINEN KUOPIO

TAVOITTEET

- ❖ Kuopiossa on turvallinen ja viihtyisä ympäristö.
- ❖ Kuopiossa ei kiusata ketään.
- ❖ Seksuaalista häirintää, fyysistä uhkaa ja väkivaltaa ei esiinny.
- ❖ Ketään ei syrjitä.
- ❖ Perheväkivalta ja myös kodin ulkopuolella tapahtuva väkivalta vähenee.
- ❖ Liikenneonnettomuudet vähenevät (moponuoret, jalankulkija- ja polkupyöräonnettomuudet, nuoret ajokortin saaneet).
- ❖ Ikäihmisten kodit ovat turvallisia asua.

Plussat

- ❖ Kuopio on turvallinen kaupunki. Kuopiolaiset ovat tyytyväisiä asuinalueensa turvallisuuteen.
- ❖ Ympäristö on turvallinen ja terveellinen.
- ❖ Koulukiusaaminen on vähentynyt.
- ❖ Perheväkivaltatilanteet ovat hienoisessa laskussa.
- ❖ Mopo-onnettomuudet vähenivät.
- ❖ Ikäihmiset kokevat kotona olon aikaisempaa useammin turvallisiksi.

Miinukset

- ✓ Seksuaalirikosten määrä kasvoi.
- ✓ Jalankulkuonnettomuudet lisääntyivät.
- ✓ Ikäihmisten kaatumisten ja putoamisten vuoksi hoitojaksot lisääntyivät.

Jalankulkijoita
loukkaantui
10 + 1 kuoli
2018

Pyöräilijöitä
loukkaantui
11
2018

Mopoilijoita
loukkaantui
3
2018

VARHAINEN TUKEA

TAVOITTEET

- ❖ Lapsiperheet saavat varhaista ja avohuollon tukea tarvittaessa.
- ❖ Ikäihmiset saavat tukea kotiin

Plussat

- ❖ Lapsiperheiden varhaisen tuen osuus on vahvistunut.
- ❖ Ikäihmisten tukea kotiin lisätty ikäihmisten määrän kasvun myötä.
- ❖ Kotona asuu yhä useampi ikäihminen.
- ❖ Yhä useammalle ikäihmiselle tehtiin arkea aktivoiva kuntoutumissuunnitelma.

Miinukset

- ✓ Tehtiin hieman useammin huostaanottopäätös.
- ✓ Kodin ulkopuolelle sijoitettiin hieman useampi lapsi.

75 vuotta
täyttäneistä
93,6 %
asui kotona
2018

Lastensuojelu-
ilmoitus tehtiin
1990
lapsesta
2018

Uusia
huostaanotto-
päätöksiä
47
2018

Huostaan-
otettuja
lapsia
274
2018

Lastensuojelun
kotipalvelun piirissä
259
perhettä
2018

OSALLISTUVA JA AKTIIVINEN KUNTALAINEN

TAVOITTEET

- ❖ Kuntalaiset ovat aktiivisia ja heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa
- ❖ Kukaan ei koe tahtomattaan yksinäisyyttä (erityisesti miehet 20-54v ja ikäihmiset)
- ❖ Kuntalaiset saavat tietoa ja tukea oman hyvinvointinsa edistämiseksi

Plussat

- ❖ Suurin osa kokee saavansa riittävästi tietoa palveluista.
- ❖ Kuntalaisten osallistumiskanavia on kehitetty ja lisätty.

Miinukset

- Yksinäisyys on lisääntynyt. Yhteisöllisyyttä kaivataan.
- Järjestötoimintaan osallistuvia on vähän suhteessa muihin vertailukuntiin vähän

Äänestys-
aktiivisuus
52,6 %
2018

Asukastupia
11
2018

Asukas- ja
kyläyhdistyksiä
43
2018

Hyvinvoinnin
edistämisen
tukemia järjestöjä
327
2018

Hyvinvoinnin edistämisen
avustuksia jaettiin
järjestöille
3,3 M€
2018

TYÖLLISTYMINEN

TAVOITTEET

- ❖ Työllistyminen ja työllisyystilanne (erityisesti pitkäaikaistyöttömät, nuoret alle 29-v ja ulkomaalaiset)

Plussat

- ❖ Työttömyysaste väheni.
- ❖ Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys sekä ulkomaalaisten työttömyys vähenivät edelleen.
- ❖ Avoimet työpaikat lisääntyivät.

Miinukset

- ✓ Koulupudokkaita oli hieman enemmän.
- ✓ Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25-64 v. määrä kasvoi.

Koulupudokas-
ilmoituksia

267

2018

Toimeentulotukea
pitkäaikaisesti sai

2081

henkilöä
2017

Lisätietoja: www.kuopio.fi/hyvinvointi

The diagram is a conceptual map centered around the theme "HYVÄN ELÄMÄN PÄÄKAUPUNKI" (Capital of Good Living). The central area is defined by four red-outlined boxes labeled "KASVAVA" (Growing), "UUDISTUVA" (Renewing), "HYVINVOIVA" (Thriving), and "RESURSSIVIIVISAS" (Resource-efficient). These boxes are connected by dashed lines forming a larger square. Surrounding this central area are various icons and labels representing different aspects of urban development and sustainability:

- KASVAVA**: Includes a hot air balloon, a crane, and buildings.
- UUDISTUVA**: Includes a gear icon and a network of nodes.
- HYVINVOIVA**: Includes a heart icon, a house, and a person walking.
- RESURSSIVIIVISAS**: Includes a recycling symbol, a bicycle, and a hand holding a leaf.

Other elements include a large red heart shape, a sun, a moon, stars, clouds, and a compass rose. A label "KUPIO" is visible at the top right, and "LIPPU TEHDÄ TOININ" is written vertically on the left side. The entire map is enclosed within a decorative border featuring leaves and a hand holding a branch.

Toimenpide-ehdotuksia

- Resursseja tarvitaan ehkäisevään päihdetyöhön ja vanhemmuuden vahvistamiseen: korostettava vanhempien roolia ja tukea, yhteistä aikaa nuorten kanssa, läsnäoloa tavallisessa arjessa ja nuoren tekemisten seuraaminen.
- Lisäksi tulisi entistä enemmän hyödyntää kokemusasiantuntijoita ja vertaistukea ehkäisevässä ja haittoja vähentävässä työssä.
- Mielenterveystyöhön tarvitaan ehkäisevän mielenterveystyön koordinaattoria ja resursseja varhaiseen tukeen, hoitoon, lähipalveluihin ja lyhytinterventioihin. Nuorten osalta saatava kuntoon arjen taidot, elämäntilanne, uni, ravitsemus, liikunta ja somen käyttö. Nuoret tarvitsevat tukiverkostoja, aikuisten kiinnostusta nuorten asioihin, keskustelua sekä auttajia kouluille. Mielenterveyspalvelujen kysynnän kasvu vaatii palvelujen toiminnan, resursoinnin ja sen oikean kohdentamisen jatkuvaa arviointia
- Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteiden ja resurssien kohdentamiseen tarvitaan tarkempaa esim. kaupunginosittaista hyvinvointitiedon keruuta ja suunnitelmaa, jossa alueiden asukkaat ovat mukana pohtimassa alueelle tehtäviä toimenpiteitä.
- Muutoksia toimintatavoissa ja myös uusia vaikuttavia toimenpiteitä tarvitaan perheväkivallan ehkäisyyn, seksuaalisen häirinnän vähentämiseen, ylipainon ennaltaehkäisyyn, hyvään ravitsemukseen ja ruokakasvatukseen sekä kohdennettuja toimenpiteitä yksinäisyyden ehkäisyyn. Myös osallisuustyön koordinoinnin vahvistamista tarvitaan.
- Ikääntyneiden ravitsemuspalveluiden arviointiin ja kehittämiseen tarvitaan sopivat ravitsemusindikaattorit. Ikääntyneiden ostopalvelukohteissa tulee ottaa käyttöön ravitsemuslaatukriteeristö.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2018

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveystieteiden edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveystieteiden edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveystieteiden edistäminen on kunnan perustehtävä.

Tässä raportissa arvioidaan **mihin suuntaa hyvinvointitavoitteiden toteutumisessa on edetty vuonna 2018.**

Kerran valtuustokaudessa eli neljän vuoden välein valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Kuopion laaja 2013-2016 kertomus valmistui keväällä 2017 ja hyväksyttiin valtuustossa 01/2018 osana talous- ja toimintasuunnitelmaa.

Lisätietoja: www.kuopio.fi/hyvinvointi

Kuopion hyvinvointiryhmä ja valmisteleva ryhmä

VALTUUSTOKAUSITTAIN TOISTUVA SYKLI

Kerran vuodessa tehdään vuosiraportti tilinpäätökseen. Tarvittaessa vuosiraporttia täydennetään saman vuoden aikana (miten hyvinvointitavoitteet on saavutettu, mitä on tehty tavoitteiden edistämiseksi)

Kerran valtuustokaudessa tehdään laaja hyvinvointisuunnitelma
= edellisen valtuustokauden ajalta hyvinvoinnin tilan kuvaus ja suunnitelma seuraavalle valtuustokaudelle (=tavoitteet, menetelmät, mittarit, vastuut)